

Huvudman

Ale kommun
kommun@ale.se

Beslut

Datum 2026-03-27
Dnr SI 2025:10578 och
2025:12623
Sida 1 (10)

Ärendet

Tillsyn av grundskolorna Kronaskolan F-6 1 och Kronaskolan F-6 2 i Ale kommun.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ale kommun att senast den **29 juni 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande lärarledd undervisning samt anmälan och agerande vid kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Ale kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Ale kommun ska vidta följande åtgärder

Lärarledd undervisning

1. Se till att all undervisning bedrivs under ledning av lärare. Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med uppgifter om vilka lärare som ansvarar för och bedriver undervisning i respektive ämne. (1 kap. 3 § och 2 kap. 15 § skollagen, 5 kap. 2 § skolförordningen[2011:185])

Anmäla och agera vid kränkande behandling

1. Se till att vid minst ett tillfälle under vårterminen 2026 informera all skolpersonal om regleringen kring personalens skyldighet att aktivt motverka alla former av kränkande behandling och anmäla till rektorn om personal får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten. Huvudmannen ska redogöra för hur och när informationen har förmedlats. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 a § och 6 kap. 5 och 10 §§ skollagen)
2. Se till att personal som får kännedom att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur många anmälningar som inkommit och som anmälts till huvudmannen under perioden 30 mars –11 juni 2026. Dokumentationen ska ges

in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 5 och 10 §§ skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendena i de delar det avser utredning av elevers frånvaro samt extra anpassningar och särskilt stöd.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendena (dnr 2025:10578 och 2025:12623) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2026 inlett en tillsyn av Kronaskolan F-6 1 och Kronaskolan F-6 2 i Ale kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheterna vid Kronaskolan F-6 1 och 2 följer gällande bestämmelser om lärarledd undervisning, anmäla och agera vid kränkande behandling, arbetet med elevers frånvaro samt extra anpassningar och särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan, biträdande retorer och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 17 och 18 februari 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat statistik över elevers frånvaro. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Lärrledd undervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation från huvudmannen framgår att viss undervisning bedrivs av elevassistenter men planeras av lärare.

Personal i elevhälsan och lärarna berättar att en del elever i vissa ämnen kan undervisas av obehöriga personal (elevassistenter), men att elevassistenterna har handledning och planering med behöriga lärare. Rektorn och biträdande rektorerna berättar att i skolans så kallade flexgrupper var det tidigare lärare som planerade undervisningen och assistenter som utförde den. Nu har de omorganiserat så att det finns ansvariga lärare för undervisningen i alla flexgrupper. Eleverna i flexgruppen för årskurs 4 har dock något pass eller några lektioner i veckan med enbart en assistent som leder undervisningen på förmiddagen. Elevassistenter har både hand om och bedriver undervisningen i flera ämnen i flexgruppen för årskurs 5–6. Undervisningen planeras dock av lärare. Lärarna uppger vidare att det finns en elev som har anpassad studiegång där det är en elevassistent som har hand om elevens undervisning.

Rättslig reglering

Enligt skollagen avses med undervisning de processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen).

Vidare anges i skollagen att lärare ansvarar för den undervisning som han eller hon bedriver och endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen, om inte någon av skollagens undantag är tillämpliga (2 kap. 13, 15 och 18 §§ skollagen).

I skolförordningen anges att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen (5 kap. 2 § skolförordningen).

I förarbetena till skollagen framgår att undervisning är ett snävare begrepp än utbildning och avser de målstyrda processer som syftar till att barnen och eleverna både ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. I

definitionen av undervisningsbegreppet ligger också att lärandeprocessen sker under ledning av lärare eller förskollärare. Regeringen poängterar att resurspersoner som inte har en utbildning för den aktuella undervisningen inte heller ska vara de som ansvarar för undervisningen. (prop. 2009/10:165, s.262 f och 633).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister vid Kronaskolan F-6 1 och 2 när det kommer till att all undervisning ska bedrivas under ledning av lärare.

Det framgår av Skolinspektionens utredning att lärarna är de som ansvarar för planering och genomförande av undervisningen i de allra flesta fall, även om det i viss utsträckning sker tillsammans med elevassistenterna. Samtidigt har det framkommit att det i ett fåtal fall är elevassistenter som själva ansvarar för genomförandet av undervisningen. Det framgår således att all undervisning på skolorna inte bedrivs under ledning av lärare, vilket strider mot författningarnas krav om att det är lärarna vid skolenheten som ska ansvara för denna uppgift.

Anmäla och agera vid kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Eleverna berättar att de generellt sett känner sig trygga på skolan men att elever kan bråka eller retas på baksidan av skolgården. Det kan även bli bråk vid kön in till matsalen och i vissa klasser. Både lärarna, personal från elevhälsan, biträdande rektorerna och rektorn beskriver att det är en skola där det förekommer hårt språkbruk och kränkningar.

Eleverna uppger att de känner igen begreppet kränkning och att det kan förekomma i klassrummet. Flera av eleverna tycker att lärarna oftast brukar ta reda på orsaken till om någon elev känt sig kränkt. Eleverna berättar också att det finns vuxna de kan vända sig till om det uppstår bråk eller någon konflikt, men att de vuxna kan säga till dem att "lösa det själva". Eleverna tycker också att lärarna inte alltid hjälper till när elever bråkar med varandra.

Lärarna berättar att de inte alltid agerar om de ser något som skulle kunna vara kränkande. De ger som exempel elever som spottar eller säger fula ord. Lärarna berättar att anledningen främst är att de inte vet vem eleven är och hur eleven skulle agera om de markerar. De har varit med om elever som har agerat i affekt när de har sagt till så därför är det bättre att inte säga till om de inte vet vem eleven är, berättar lärarna. Lärarna berättar också att det är en skola med stora ytor och mycket korridorer och skrymslen, vilket gör det svårt att se allt. Personal från elevhälsan känner igen bilden att

lärarna inte alltid agerar eftersom de inte vet vilka eleverna är. De berättar vidare att lärarna inte alltid tar konflikten eftersom eleven kan gå i affekt och det kan få stora konsekvenser. De beskriver även att det är ett pågående arbete med att minska kränkningarna på skolan och att lärarna kan få extremt hårda mothugg från eleverna. Rektorn och biträdande rektorerna delar delvis lärarnas bild och uppger att alla lärare inte agerar om det förekommer hårt språkbruk. Lärarna för de yngre eleverna kanske inte alltid säger till de äldre eleverna och lärarna kan undvika att säga till av rädsla för att eleven kan hamna i affekt.

Lärarna berättar att om de har utrett händelsen eller kränkningen och allt är över så kan de låta bli att anmäla det. Lärarna anser att systemet för anmälan är utformat på ett krångligt och omständligt sätt. De upplever det som ett projekt att påbörja en anmälan. De berättar att de skulle behöva arbeta mer med vad kränkande behandling är eftersom några lärare anser att det är kränkande med skojbråk och andra kan tycka att det inte är det. Lärarna anmäler även kränkningar olika mycket inom låg- och mellanstadiet, utifrån att det inte finns en samsyn om när en eventuell kränkning ska anmälas. En lärare beskriver en specifik situation med både hårt språkbruk och fysiska kränkningar. Lärarna löste situationen på plats men de gjorde inte någon anmälan om kränkande behandling eftersom den andra personen som var med vid händelsen inte ansåg att det behövdes. Elevhälsans personal håller med lärarna om att all kränkande behandling inte anmäls eftersom det är många elever på skolan och vuxna vet inte alltid vilken elev det är som har gjort något. Det är också stora ytor och olika årskurser blandas. Skolans system för att anmäla kränkande behandling gör även att skolpersonal inte alltid anmäler. Rektorn och de biträdande rektorerna delar bilden av att lärare inte alltid anmäler all kränkande behandling eftersom det tar tid och att lärarna kan låta mindre händelser vara.

Av inkommen dokumentation i ärendet framgår att för de anmälningar om kränkande behandling som kommer till rektorns kännedom startas en utredning och vidtas åtgärder. Rektorn följer upp utredningarna och avslutar dem. Anmälningarna om kränkande behandling går även vidare till huvudmannen.

Rättslig reglering

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling (1 kap. 5 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet, och personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt

denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling (2 kap. 34 a § skollagen).

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § skollagen)

En lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat att skyldigheten att utreda gäller så fort det kommit till skolans kännedom att det förekommit kränkningar eller att något barn eller någon elev känner sig kränkt. Skyldigheten att utreda förhållandet och att verka för att kränkningarna förhindras i fortsättningen gäller vare sig det förekommit någon anmälan av det barn eller den elev som blivit kränkt eller förhållandet kommit fram på annat sätt. (prop. 2005/06:38 s. 90 och 140 f)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister när det kommer till arbetet med att anmäla och agera vid kränkande behandling på skolenheterna.

Av Skolinspektionens utredning framgår att det finns personal som inte alltid ingriper i varje situation där kränkande behandling kan förekomma. De agerar inte eftersom de inte vet vilka eleverna är och vilken effekt en tillsägelse eller agerande kan leda till. Utifrån att all kränkande behandling inte alltid uppmärksammas av all personal innebär det även att all kränkande behandling inte heller anmäls. Det framkommer också i utredningen att personalen inte alltid anmäler händelser som kan utgöra kränkande behandling. Det saknas dessutom en samsyn om vad en kränkning är, vilket ytterligare bidrar till att alla eventuella kränkningar inte anmäls. Att sådana händelser inte alltid anmäls är en brist i förhållande till författningarnas krav. Det medför också att det förekommer kränkningar på skolan som inte anmäls vidare till huvudmannen, eftersom de inte anmäls till rektorn. Huvudmannen kan därigenom inte uppfylla sitt ansvar och vidta åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Vad gäller skyldigheten att starta utredningar och vidta åtgärder för de anmälningar om kränkande behandling som gjorts samt se till att en anmälan om kränkande behandling görs till huvudmannen, framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav.

Områden utan konstaterade brister

Utredning av elevers frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen statistik gällande elevers frånvaro framgår att det finns flera elever som har en frånvaro som överstiger 20 procent under 2025.

Lärarna beskriver att rutinen på skolan är att de först kontaktar vårdnadshavare om elever har frånvaro. Om frånvaron inte minskar så skickar de en bilaga till elevhälsan där kuratorn gör en mer djupgående frånvaroutredning. Kuratorn har i det arbetet bland annat kontakt med lärarna, vårdnadshavare och elev och bevakar sedan elevens frånvaro. Det sker även kontakter med externa instanser. Lärarna, personal från elevhälsan och rektorn beskriver även andra insatser, såsom ett projekt som kallas "Stegen". Det är för elever som har stor frånvaron som erbjuds att komma till skolan på eftermiddagen.

Elevhälsans personal berättar att de har infört tydliga rutiner gällande arbetet med elevers frånvaro. De beskriver att rutinerna inte riktigt sitter för att det är många nya lärare, men att elever med hög frånvaro fångas upp på deras möten. Arbetet med att utreda elevers frånvaron har tidigare varit eftersatt men nu har kuratorn startat 25 utredningar gällande elevers frånvaro. På skolan har de även anställt en elevkoordinator som har i uppdrag att ha koll på elevers frånvaro och kan hjälpa till att genomföra frånvaroutredningar. Rektorn berättar vidare att elevkoordinators har i uppdrag att arbeta med att öka elevers närvaro. Rektorn och de biträdande rektorerna uppger att det alltid görs frånvaroutredningar för de elever där det behövs och att det sedan vidtas åtgärder. De berättar även att det sätts in åtgärder efter genomförd utredning.

Rättslig reglering

En elev i förskoleklassen och grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli (7 kap. 17 § skollagen).

Om en elev har upprepade eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens

vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (7 kap. 19 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Därför avslutas ärendena i denna del.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärarna, personal från elevhälsan och rektorn beskriver i intervjuer att elever i stort får de extra anpassningar de behöver. Lärarna berättar att de arbetar mycket kollegialt med extra anpassningar, och får hjälp av specialpedagog och speciallärare i det arbete. Elevhälsans personal beskriver att de bland annat har gjort förändringar så att lärare kan vara en extra resurs i olika klasser och på så sätt ge mer stöd till elever som behöver det. Det framgår vidare att lärarna anmäler till elevhälsan om en elev behöver mer stöd än de extra anpassningar som ges och att de känner till rutinen för hur det ska göras. Lärarna uttrycker att det tidigare har funnits en frustration kring stödarbetet men att det är mycket bättre nu och elevhälsan arbetar exempelvis med screeningar av elever.

Lärarna berättar vidare att det blir en utredning om särskilt stöd efter att de har anmält en elev i behov av mer stöd än extra anpassningar till elevhälsan. De berättar även att eleverna i stort sett får det särskilda stöd de behöver utifrån sina behov. Elevhälsans personal håller med i beskrivningen om att alla elever som är i behov av särskilt stöd får det. För elever som utreds upprättas det åtgärdsprogram som sedan följs upp och förändras efter elevernas utveckling berättar lärarna. Elevhälsans personal beskriver att det tar ungefär en månad från det att en elev har utretts för sitt behov av särskilt stöd till att eleven får det stöd eleven behöver. Det är specialpedagog som gör en utredning där även lärarna kan vara med i utredningsarbetet om det behövs. Sedan är det rektor som fattar beslut om åtgärdsprogram.

Av inkomna åtgärdsprogram framgår elevernas behov av särskilt stöd och vilka åtgärder som satts in. Det framgår också att vårdnadshavare och elever har deltagit i utarbetandet av åtgärdsprogrammen, att det är rektor som har fattat besluten, när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som ansvarar för det. Av inkomna åtgärdsprogram framgår också hur det går till att överklaga besluten.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 5 § skollagen)

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Ale kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller extra anpassningar och särskilt stöd. Därför ska ärendena avslutas i denna del.

X Arne Hellmark

Beslutsfattare
Signerat av: Arne Hellmark

X Alice Odéen

Föredragande
Signerat av: Alice Odéen

I ärendets slutliga handläggning har även Lena Knutsson medverkat